

Roditelji i djeca u biblijskoj duhovnosti

p. Niko Bilić, SJ
amdg.eu

Tko si ti, sine moj! (Post 27,18)

Turbulentno djetinjstvo Ezava i Jakova (Post 25-28)

Sukob otpočетка

Otac Izak, pravi baštinik Abrahamov ima ženu Aramejku, Rebeku (Post 25,20)

Moli za nju jer nemaju djece (21), uslišan

Već u majčinoj utrobi svađa (22)

Majka Rebeka traži Božji savjet (23): “dva svijeta – mlađi će služiti starijemu”

Kod rođenja Jakov svoga brata prvorođenca drži za petu: “Hvatač pete”

Očeva karijera

Bogat u tuđoj zemlji (Post 26)

Dvaput Božja objava

Zatajio ženu

"Sine moj" (27,1)!

Njegov sin Ezav (27,5.17): Lovac, napolju (25,27) – otac voli divljač

Oženio se (26,34; 28,9) protiv volje roditelja

Njezin sin Jakov (27,6.25): U šatoru (25,27), kuha (29)

Blagoslov na prijevaru

Jakov kupuje prvenstvo (Post 25,33). Roditelji po strani

Otac Ezavu: “Pripravi mi slastan zalogaj kakav volim”

Slabi vid (27,1) – smrt? (4) – tek u Post 35

Majka “prisluškuje” (2x), javlja Jakovu (poslije će Jakov od Josipa tražiti "doušništvo")

“Poslušaj moj glas” (27,8.13.43) – Božji autoritet

Niječe identitet sina

Odijeva Jakova, Ezavova odjeća kod nje (27,15)

Razlaz

Jakov niječe sebe pred ocem (Post 27,19), poziva se na Boga (20); u susretu krajnja sumnjičavost

Izopačenje: blagoslov (27,23.27; 28,1) koji čovjeka čini slikom Božjom postaje uzrok neprijateljstva

Čim otac umre, “ubit ću brata” (27,41)

(Bi li bolje bilo da se roditelji nisu miješali, kao kod Jakovljeva trgovanja s bratom, kao Adam i Eva u Post 4?)

Majka nudi utočište kod svojih (27,45); s mužem dogovara kao pripremu za brak (46)

Otac šalje Jakova: *Svesilni* neka te blagoslovi (28,3 usp. 35,11)

Što ćemo učiniti s dječakom? (Suci 13,8)

Skladno zajedništvo Samsonovih roditelja (Suci 13-16)

Roditelji

Pod Filistejskom silom (13,1)

Cijeli naraštaj (40 god.), Samson sudac 20 god.

Prijetnja smrću, podmićivanje

Žena prima objavu: dobit će sina (2)

Vremena povučenosti, muž nije tu (3,9)

Ona se treba čuvati, prema zakonu posvete – nazireat (4)

Nasuprot: “zaludi muža!” (14,15; 16,5)

Odmah javlja mužu, razgovaraju o tome

Božji plan za njihova sina: početi spasenje od Filistejaca

Muž moli: Traži *pouku* za sina (13,8), koji je njegov *mišpat*, njegovo djelo

Zajedno pred anđelom, klanjaju se (20), prinose žrtvu (23)

Nasuprot Delili: Povjeri mi se (16,6.10)

Ime ostaje tajno (6.18), više ne dolazi (23)

Put u samostalnost

Roditelji svjesni Božjega plana

Majka daje ime (Suci 13,24; m. r. od Sunčica)

Gospodin ga blagoslivlja, Duh Božji ga pokreće

Samson ide u Timu. Govori roditeljima o zaljubljenosti: “u mojim je očima prava” (14,3)

Roditelji zajedno izriču negativan sud, ipak idu sa sinom: otac prisutan na svadbenoj gozbi

I roditeljima donosi med (14,9)

Nakon svađe vraća se u očinsku kuću (19)

Suprotno Božjem planu

Taji od roditelja kako je svladao lava (14,6), kako je našao med (9); ni njima nije odao rješenje zagonetke (16)

Lanac osvećivanja: "Kako oni meni, tako ja njima"

Umjesto početka spasenja novi napad (15,9); Kako je roditeljima?

Samson s tri žene, Delili bez skrupule laže

“Obraćanje”

Molitva u žeđi (15,18) – kao otac molitelj (13,8)

Priznaje identitet: nazirej od majčine utrobe (16,17)

Moguća je obnova posvete (Br 6)

Zarobljen, oslijepjen – traži pomoći, zna se osloniti na drugoga (16,26)

Dan smrti: roditeljska dobra slutnja

Gospodine (יהוה 16,28); Snaga od Boga; Spreman dati život

Uzdrmao temelje neprijateljske zgrade: Započeo spasenje

Braća ga pokopala uz oca

Pitanja za osobno promišljanje i rad: Naša djeca

Koliko poznajem svoje dijete?

Kako se međusobno skrivamo u našoj obitelji?

Kada nam je Bog važan u obitelji?

U čemu smo kao roditelji složni?

2. dio: Novi zavjet

Kako pronaći svoje dijete

Dvanaestogodišnji Isus u hramu (Lk 2,39-52)

Kriza svete obitelji

Smirenje nakon povratka iz tuđine
Josip i Marija omogućuju da dječak raste (Lk 2,40.52)
Redovito hodočaste za Pashu (41)
 Sveta rutina, sve uobičajeno (42)
Ali: dijete bez znanja roditelja ostaje (43)
Traže ga, nakon dana hoda (44)
Vraćaju se u sveti grad (45)
Našli ga trećeg dana! (46)

Osjetljiv, otvoren razgovor

Vide svoje dijete među učiteljima: sluša, pita (Lk 2,46)
 Ljudi se dive njegovu razumijevanju i odgovorima (47)
Zaprepašteni roditelji (48)
Majka uspostavlja kontakt
 Dijete! Zašto si tako postupio s nama. U bolima smo te tražili. *Otac* i ja
Dječak odgovara protupitanjem (49)
 Biti mi je... (= Očeva volja) u *Očevim* prostorima, na njegovu terenu

Riječi ⇔ postupak

Nerazumijevanje – riječi (Lk 2,50) ⇔ Postupak: ide s njima (51)
Podložan, pokoran
Majka čuva u srcu

Kći bez života

Isus uskrisuje kćer nadstojnika sinagoge
Mt 9,18-26; Mk 5,21-43; Lk 8,40-56

Očeva inicijativa

Predstojnik mjesta Riječi i molitve
Dolazi Gospodinu, pada ničice: Traži da dođe k njima, položi ruke na djevojčicu
Djevojčica na samrti
 Umrta (Mt) – Kristova ruka može podariti život
 12 godina! – Isus prihvaća bez riječi
Samo vjeruj! Bit će spašena!

Doživljaj roditelja

Nasamo uz tri odabrana učenika (Mk 5,41; Lk 8,51).
 Isus proglasio smrt snom (Mk 5,39; Lk 8,52)
Vide kako je prima za ruku (Mk 5,41; Lk 8,54; Lk 8,54). Čuju kako je poziva (Lk 8,54):
izvorni govor (Mk 5,41). Ona *ustaje* (Mk 5,42; Lk 8,55) → Petrova metoda (Dj 9,40s)
Nahranić će je (Mk 5,43; Lk 8,55) – aktivna uloga roditelja
Izvan sebe su, ali Isus nalaže šutnju (Mk 5,43; Lk 8,56)

Dugotrajna bespomoćnost roditelja

Isus i sin s nejasnom dijagnozom
Mt 17,14-21; Mk 9,14-29; Lk 9,37-43

Otac u razgovoru s Gospodinom

Odgovara na Isusovo pitanje o raspravi u mnoštvu
Doveo sina Isusu
Nemoć komunikacije (nijemi i gluh duh Mk 9,25)
Dječak ne vlada svojim organizmom: precizan, strašan nalaz
Učenici nemoćni
“Dovedite ga k meni!”
Napadaj pred Isusom
Dječak pada na zemlju, valja se, pjeni

Anamneza

Od djetinjstva
Smrtno opasno (upropastiti Mk 9,22; smrviti Lk 9,39)
Iznenada (Lk 9,39)
Nevjera? Ako što možeš... (Mk 9,22); Pomozi mojoj nevjeri! (24)
Dvostruka molba
 Za obitelj: imaj milosrđa s nama, pomози nam!
 Za vlastitu vjeru

Otac – svjedok Kristove vlasti

Zapovijedam ti: Odlazi i ne vraćaj se!
“Kao mrtav” – “Umro je!”
Uzima ga za ruku. Dječak ustaje
 Isus ga predaje ocu (Lk 9,42)
Isus: Samo još molitva vrijedi (Mk 9,29) – Otac u razgovoru s Isusom 8 redaka

Izravne zapovijedi apostola Pavla (Ef 6,1-4; Kol 3,20.21)

Zapovijed djeci

Poslušnost u Gospodinu (Ef 6,1)
 Poslušnost u svemu (Kol 3,20). Mila u Gospodinu (Kol 3,20)
Prva zapovijed s obećanjem (Ef 6,2)
Poštuj, časti, proslavi – prihvati svu važnost svoga oca i svoje majke (Izl 20,12; Pnz 5,16)
 Sa svrhom: dobar i dug život

Zapovijed očevima

Negativno: Ne srdite – ne dražite, ne izazivajte ljutnju, ne tjerajte u bijes (Ef 6,4)
Ne ogorčujte (Kol 3,21)
 Da ne ostanu bez duhovne snage, bezvoljna
Pozitivno: Odgajajte – othranjujte ih u pouci i uputi Gospodinovoj (Ef 6,4)

Pitanja za rad: Naša djeca
U čemu ne razumijem svoje dijete?
Koliko je Isus važan za život naše djece?
Kada smo osjetili da ne možemo sami?